

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Lismedfarm”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Lismedfarm” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, terți Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-13/24
NR. PIGD 2-21119821-01-3ra-04012024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. I. Barbacaru,
Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca,

27 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de SRL „Lismedfarm”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 august 2021, SRL „Lismedfarm” s-a adresat în judecată cu acțiune de contencios administrativ împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, persoane terțe Serviciul Vamal și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, solicitând declararea ca ilegal refuzul pârâtului dispus prin decizia de refuz din 14.07.2021, privind autorizația de import al medicamentelor dimexid „100 ml”, tinctură de gălbenele 25 ml, menovazină 40 ml, levomicetina 25 ml; declararea nulă a deciziei de refuz din 14.07.2021, privind autorizația de import al medicamentelor dimexid „100 ml”, tinctură de gălbenele 25 ml, menovazină 40 ml, levomicetina 25 ml; obligarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale să elibereze SRL „Lismedfarm” autorizația de import al medicamentelor dimexid „100 ml”, tinctură de gălbenele 25 ml, menovazină 40 ml, levomicetina 25 ml. (f.d.2-3).

2. În motivarea acțiunii, a indicat că SRL „Lismedfarm” desfășoară activitatea în domeniul farmaceutic, inclusiv importul medicamentelor în R. Moldova.

3. La 28.06.21, prin postul vamal 2090, brokerul Gh. Doroș, declarant în interesul SRL „Lismedfarm”, a prezentat declarația vamală spre aprobare.

4. Prin decizia de clasificare a mărfurilor nr.21 din 01.07.2021, inspectorul superior Ig. Sazonov a specificat presupuse neconformități în declarația vamală și a reclasificat patru poziții: dimexid „100 ml” aplicând codul 300490000, tinctură de gălbenele 25 ml aplicând codul 300490000, menovazină 40 ml aplicând codul 300490000, levomicetina 25 ml aplicând codul 300420000.

5. Prin urmare, SRL „Lismedfarm”, avînd în vedere că, Serviciu Vamal a constatat/a obligat agentul economic să devameze marfa dimexid „100 ml”, tinctură de gălbenele 25 ml, menovazină 40 ml, levomicetina 25 ml cu codul marfar a unor medicamente, s-a adresat către AMDM cu cerere Nr.C 129300/2021 din 01.07.2021 solicitînd permiterea de plasarea pe piața a mărfii sus-enumerate cu statut de medicament.

6. Prin decizia din 14.07.2021, AMDM RM a dispus refuz în eliberarea actului permisiv 62 b „Autorizația de import al medicamentelor”, fapt ce a impus agentul economic de imposibilitatea de a desfășura activitatea comercială.

7. Consideră nulă decizia de refuz din 14.07.2021, având în vedere că prin Decizia de clasificare a mărfurilor nr.21 din 01.07.2021, emisă de către Serviciul Vamal RM (organ care este în drept să corecteze codul marfar) AMDM RM este impusă să elibereze actul permisiv 62 b „Autorizația de import al medicamentelor”, pentru a nu împiedica activitatea comercială a petiționarului.

8. La 21.07.2021, reclamantul a depus cererea prealabilă către AMDM RM, la care a primit răspunsul nr.Rg02-003431 din 26.07.2021. Potrivit răspunsului pîrîtul refuză să elibereze decizia pozitivă, privind autorizația de import al medicamentelor dimexid „100 ml”, tinctură de gălbenele 25 ml, menovazină 40 ml, levomicetina 25 ml, întemeind refuzul potrivit art. 11 din Legea nr. 1456 din 25.05.1993 cu privire la activitatea farmaceutică, art. 124 din Codul administrativ, fapt ce impune inițierea procesului civil în contencios administrativ.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

9. Prin hotărârea din 11 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Lismedfarm” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, persoane terțe Serviciul Vamal al Republicii Moldova, Agenția Națională pentru Sănătate Publică cu privire la anularea actului administrativ – Decizia de refuz din 14.07.2021, precum și decizia adoptată în procedura prealabilă exprimată prin răspunsul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nr. Rg02-003431 din 26.07.2021; și obligarea eliberării autorizației de import al medicamentelor Dimexid 100 ml, Tinctură de gălbenele 25 ml, Menovazină 40 ml, Levomicetina 25 ml.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

10. La 24 mai 2022, SRL „Lismedfarm” a depus apel nemotivat, iar la data de 11 iulie 2022 a fost depusă motivarea apelului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL „Lismedfarm” și s-a menținut hotărârea din 11 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

12. În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că prima instanță a aplicat corect normele legale, a analizat în detaliu probele și a dat o hotărâre legală și întemeiată.

13. Instanța de apel a considerat că refuzul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (AMDM) de a emite autorizația de import solicitată de SRL „Lismedfarm” este conform legislației relevante, întrucât reclamantul nu a respectat procedurile prevăzute de lege pentru autorizarea medicamentelor. Instanța a subliniat că medicamentele respective nu erau incluse în Nomenclatorul de Stat al medicamentelor autorizate.

14. Instanța a constatat că refuzul de a elibera autorizația de import se bazează pe art. 11 alin. (1) din Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică, care reglementează autorizarea medicamentelor, și pe Ordinul Ministerului Sănătății nr.739/2012 privind reglementarea autorizării produselor medicamentoase de uz uman.

15. În conformitate cu art. 11 alin. (5) din Legea nr. 1456/1993, utilizarea medicamentelor neautorizate în practica medicală este interzisă, iar autorizarea acestora este condiționată de respectarea procedurilor detaliate în actele normative.

16. De asemenea, a accentuat că refuzul AMDM de a emite autorizația de import pentru medicamentele solicitate a fost adoptat în limitele dreptului discreționar, cu respectarea scopului prevăzut de lege.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

17. La 19 octombrie 2023, SRL „Lismedfarm” a declarat recurs preventiv împotriva deciziei din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău. La 31 ianuarie 2024 a depus recurs motivat, prin care a solicitat casarea hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

ARGUMENTELE RECURSULUI

18. În motivarea recursului a invocat că instanțele inferioare au emis soluții arbitrare, ignorând în mod determinant argumentele și probele invocate de către reclamant, precum și prevederile legale aplicabile.

19. Consideră că instanțele nu au motivat soluțiile adoptate și nu au oferit o apreciere juridică completă a circumstanțelor invocate, încălcând dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din CEDO.

20. Instanțele inferioare nu au analizat în detaliu probele depuse, inclusiv Decizia de clasificare a mărfurilor nr.21/2021, care clasifică produsele ca medicamente. De asemenea, s-a ignorat faptul că aceste produse sunt recunoscute ca medicamente în Federația Rusă, având coduri de înregistrare valabile, și că ele nu au analogi disponibili în Republica Moldova.

21. Deși reclamantul a invocat art. 11 alin. (7) din Legea nr. 1456/1993, care permite importul medicamentelor neînregistrate în cazuri speciale, precum absența substituenților pe piața farmaceutică, instanțele au omis să aplice această prevedere sau să justifice de ce nu ar fi aplicabilă în speță.

22. La fel, a invocat că argumentele sale au fost respinse formal, instanțele limitându-se la preluarea poziției pârâtului, fără a analiza integral pretențiile reclamantului și probele depuse, contrar cerințelor prevăzute de art. 118-120 din Codul administrativ.

23. Decizia de refuz a AMDM, contestată de reclamant, a fost emisă fără claritatea cerută de lege, iar instanțele nu au analizat legalitatea actului administrativ din acest punct de vedere.

24. Consider că s-a aplicat greșit OMS Nr. 739/2012, deși reclamantul nu a solicitat înregistrarea medicamentelor conform acestui act normativ, ci doar o autorizație temporară de import.

25. Recurentul a invocat un tratament discriminatoriu, demonstrat prin probele depuse, conform cărora AMDM permite altor operatori economici să importe produse similare fără obstacole, în timp ce acest drept este refuzat reclamantului, încălcându-se principiile egalității și imparțialității.

POZIȚIA INTIMAȚILOR

26. Prin referința depusă la 23 ianuarie 2024, intimata AMDM a solicitat respingerea recursului ca fiind nefondat și neîntemeiat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

27. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

28. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

29. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

30. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Referitor la termenul de depunere a recursului, la caz se atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată companiei recurente, prin intermediul poștei electronice, la 21 decembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 31 ianuarie 2024, cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

32. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

33. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

34. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

35. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de SRL „Lismedfarm” conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

38. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

39. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

41. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

42. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept,

și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

43. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Lismedfarm”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc